

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების მიმართვა საქართველოს სსრ მე-11 მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მე-12 სესიისადმი

საბჭოთა რუსეთის იმპერიალისტური პოლიტიკით გამოწვეულმა კრიზისმა ქართველი ერის წინაშე დააყენა საარსებო მნიშვნელობის პრობლემები, რომლებიც დაუსოფნებელი მოთხოვნები გადაწყვეტას.

არსებული ხელისუფლება და კონსტიტუცია ვერ უზრუნველყოფენ საქართველოს სასიცოცხლო ინტერესების დაცვას.

ქარდინალური ცვლილებების შეტანა რესპუბლიკის ცხოვრებაში შეუძლია მხოლოდ მრავალპარტიულ პარლამენტს და ქართველი ერის ნებისა და საერთაშორისო სამართლებრივი აქტების ამსახველ კონსტიტუციას.

მაგრამ მრავალი საჭიროებო საკითხის გადაწყვეტა ვერ მოითმენს გადადგომის დემოკრატიულ პარლამენტამდე - ისინი უნდა გადაწყდეს დღესვე.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სესიის წინაშე აყენებს შემდეგ მოთხოვნებს:

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სესიამ

1. სცნოს საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკასა და საბჭოთა რუსეთს შორის 1920 წლის 7 მაისის დადებული ხელშეკრულების დარღვევის ფაქტი საბჭოთა რუსეთის მხრიდან და რსკს-სა და სსრ უმაღლესი საბჭოების წინაშე დააყენოს საკითხი ამ ფაქტის ცნობის შესახებ;

2. სცნოს 1921 წლის 25 თებერვალს საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ოკუპაციისა და მისი შემდგომი ანექსიის ფაქტი და სსრ უმაღლესი საბჭოს წინაშე დააყენოს საკითხი ამ ფაქტის ცნობის შესახებ;

3. სცნოს საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკასა და საბჭოთა რუსეთს შორის 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულება ერთადერთ კანონიერ იურიდიულ დოკუმენტად, რომელზეც უნდა იყოს აგებული ამ ორი რესპუბლიკის ურთიერთობა და მიმართოს სსრ უმაღლესი საბჭოს ანალოგიური გადაწყვეტილების გამოტანის წინადადება.

4. მიიღოს კანონი იმის შესახებ, რომ საქართველოში, როგორც სუვერენულ სახელმწიფოში, აღდგენილ იქნას ქართული ეროვნული არმია, მანამდე კი სავალდებულო სამხედრო სამსახურში უკვე გაწვეული ქართველი ახალგაზრდები და კადრის ოფიცრები დაბრუნდნენ საქართველოს ტერიტორიაზე დისლოცირებულ საჯარისო შენაერთებში;

5. მიიღოს კანონი საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ;

6. მიიღოს კანონი არჩევნების შესახებ, რომლის მთავარი პირობა უნდა იყოს ა) საქართველოს სსრ კონსტიტუციიდან მე-6 მუხლის ამოღება (კომუნისტური

პარტიის ხელმძღვანელი და წარმმართველი როლის შესახებ);

ბ) თავისუფალი, თანასწორუფლებიანი, მრავალპარტიული, საყოველთაო და ფარული კენჭისყრით არჩევნების დაკანონება;

გ) გარანტია ყოველი მოქალაქისათვის თავისი კანდიდატურის ნებისმიერ ტერიტორიულ-საარჩევნო ოლქში თავისუფალი წამოყენებისა და საკუთარი საარჩევნო პლატფორმისა და პროგრამის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით აგიტაციის თანაბარი შესაძლებლობისა;

დ) არჩევნების ერთიანი კანონის უალტერნატივო მოქმედება რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე;

7. მიიღოს კანონი იმის შესახებ, რომ სსრ კანონები საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედებდნენ მხოლოდ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მიერ მათი დამტკიცების შემთხვევაში;

8. გამოაცხადოს საქართველოს რეალური სუვერენიტეტი მთელ მის ტერიტორიაზე; (საქართველოს საკუთრებად გამოაცხადოს საქართველოს მიწა, წიაღი, შიდა და ტერიტორიალური წყლები, ტყე და სხვა ბუნებრივი სიმდიდრეები);

9. განიხილოს საკითხი

ა) გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში საქართველოს სრულუფლებიან წევრად შესვლის შესახებ;

ბ) საქართველოს მიერ უცხოეთის ქვეყნებთან დიპლომატიური მისიების გაცვლის შესახებ;

გ) საქართველოს გამოცხადების შესახებ უბირავო ზონად.

თუკი საქართველოს უმაღლესი საბჭოს სესიაზე დადებითად არ იქნა გადაწყვეტილი საქართველოსათვის სასიცოცხლო მნიშვნელოვანი საკითხები იმპერიული ძალების უხეში ჩარევის, დაშინებისა და შანტაჟის მიზნით, ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება მოუწოდებს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დემუტატებს, გამოიჩინონ მოქალაქეობრივი გაბეღულება და ეროვნული პასუხისმგებლობა ქართველი ხალხის წინაშე და საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 69-ე მუხლის საფუძველზე გამოაცხადონ საქართველოს გამოსვლა სსრ-ს შემადგენლობიდან.

თბილისი,

1989 წლის 15 ნოემბერი.

ზ უ რ ა ბ ჭ ა ვ ჭ ა ვ ა ძ ი ს ოჯახი, ახლობლები, ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება ურმეს მადლობას უხდის ყველას, თანამემამულეს თუ უცხოელს, ვინც ბულსხმირება და კეთილშობილება გამოიჩინა და დღეისათვის მედიკამენტებით თუ სისხლის გაღებით უანგარო დახმარება გაუწია 13 ოქტომბერს მომხდარი ავტოკატასტროფის შედეგად მძიმედ დაზარალებულ ზურაბ ჭავჭავაძეს.

რაც შეეხება მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობას, იგი კვლავ მძიმეა.

არჩევანი მცირეა

საბჭოთა იმპერიის მესვერთ მწვავე კრიზისიდან გამოსვლის ორი - დიქტატორსა და დემოკრატიის გზა გააჩნიათ. თანამედროვე მსოფლიო ტექნოლოგიური განვითარება, საზოგადოებრივ-სოციალური პროცესები და ცივილიზაციის ღონე იმის თქმის საშუალებას იძლევა, რომ "დიქტატორა" საბოლოოდ ვერ იხსნის იმპერიას. პირიქით, ეს იქნება ხანმოკლე, მტკიცებელი და სისხლიანი ნგრევა, ე.ი. დამლა- აფეთქებელთა და ათასი გაუფარისწინებელი მოვლენებით. დიქტატორა რომ არც გზა და არც გამოსავალი არაა, ეს უგუნური რუსი გენერლის გარდა ყველა შემსანიშნავად შეიგნო.

ლბის რამდენიმე წარმომადგენელი დარჩეს თბილისში აქციის შეწყვეტის შემდეგ რათა მონაწილეობა მიიღონ დაყენებულ საკითხების გადაწყვეტის პროცესებში. მჯღმარე აქცია გრძელდებოდა 7-9 ნოემბერს. მთავრობასთან მოლაპარაკება განაგრძო "ეროვნული ხსნის მთავარმა კომიტეტმა".

მიუხედავად იმისა, რომ წამოყენებული მოთხოვნები თითქმის არ დაკმაყოფილებულა, აქციის მონაწილეებმა მხედველობაში მიიღეს სოხუმში ვითარების გამწვავების შესაძლებლობა მისაღებ გამოცდებთან დაკავშირებით, ამიტომ აქცია დროებით შეწყდა 9 ნოემბერს საღამოს და გადაწყდა მისი შეცვლა პროტესტის სხვა ფორმებით.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ მიუხედავად გარკვეული ძალების მცდელობისა, განვიღვ დღეებში მიმდინარე აქცია ვერ განვითარდა იმ მიმართულებით, რაც საქართველოში ეროვნული მოძრაობის ჩახშობის მსურველ ბნელი ზრახვების განხორციელების საშუალებას მისცემდა...

რეალურია მხოლოდ გზა დემოკრატიისაკენ, რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, იმპერიაში დატყვევებული ერების თავისუფლებათა გადის. ამ პროცესის წარმატებისათვის კი, ყველა ტყვე ერთა კონსოლიდაციასთან ერთად, აუცილებელია რუსეთის სამხედრო ქვეყნიდან სამრეწველო ქვეყნად გადაქცევა. ეს აუცილებლად ითვალისწინებს რუსი გენერლის პროფესიის შეცვლას და ადამიანური შრომით დაშვული რუსეთის გამოკვებასაც.

ვაჟა ყაჭვიშვილი

ცხუმში აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო საიღმლო (!) ამხადებს კანონს არჩევნების შესახებ. ავტონომიური რესპუბლიკის აფხაზურ უმცირესობას (17%) უმაღლესი საბჭოში უმრავლესობის მისაღებად სურს არჩევნები ჩაატაროს საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში, შემოქმედებთ კავშირებში და სხვ., რადგან ხელმძღვანელი თანამდებობები ყველაზე აფხაზთა ხელშია. ქართულ უმრავლესობაზე (46%) ზემოქმედებისათვის ჩააქტიურებულია ორპალატიანი უმაღლესი საბჭო. ასეთ არადემოკრატიულ არჩევნებზე სსრ უმაღლესმა საბჭომაც კი უარი თქვა.

რადიო "თავისუფლების" კორესპონდენტ მ. სალუზანოვასთან ინტერვიუში აღან ჩოჩიევმა, ე.წ. "სამხრეთ ოსეთის არ"-ს სახალხო ფრონტის "ადამონ ნიხასის" თავმჯდომარემ, არ ახსენა ოსი ხალხისა და "ადამონ ნიხასის" სახელით სსრ უმაღლესი საბჭოში გაგზავნილი მოთხოვნები.

აღან ჩოჩიევს, როგორც ჩანს, არ სურს "ადამონ ნიხასის" კომპრომეტირება დასავლეთის წინაშე, რადგან მათი მოთხოვნები აშკარად დისკრიმინაციული, ანტიქართული და საქართველოს ერთიანობის ხელყოფის ცდაა.

26 ოქტომბერს სამხატვრო გალერეის წინ დაიწყო აფხაზეთში მცხოვრები ქართველების წარმომადგენელთა მჯღმარე გაფიცვა. გაფიცულები მოთხოვნიდნენ რეგიონში არსებული უმწვავესი პრობლემების გადაჭრას, 15-16 ივლისს აფხაზეთში დატრიალებული სისხლიანი ტრაგედიის მომწყობთა დასჯას, ანტიქართული ტერორისტული ელემენტებისაგან იარაღის ამოღებას და სხვა. აქციას წარმართავდა საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია.

29 ოქტომბერს კინოს სახლდან საქართველოს სახალხო ფრონტმა ჩაატარა პიტიინგი უმაღლესი საბჭოს სესიის მოწვევის დაყოვნების საპროტესტოდ. მიტინგის დასასრულს პელსინკის კავშირისა და საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის ხელმძღვანელების ინიციატივით მომიტინგეები გაემართნენ მთავრობის სასახლისაკენ და მის კიბეებზე, რომელიც 9 აპრილის სისხლიანი ტრაგედიის შემდეგ შექმნილი იყო რეკონსტრუქციის საბაზით, დაიწყეს მჯღმარე გაფიცვა. მათივე ინიციატივით აქვე ვადმოყვანილ იყვნენ სამხატვრო გალერეის წინ მიმდინარე აქციისა და სპორტის სასახლის წინ 11 ოქტომბერს დაწყებული წვევაძღვლა მჯღმარე გაფიცვის მონაწილენიც. განახლდა "ეროვნული ხსნის კომიტეტის" შექმნის ღონე, რომელზეც ვაუტლიანდა ოპონიციური განიხილავების ერთი წაწილი. 31 ოქტომბერსა და 1-3 ნოემბერს ეს კომიტეტი

აწარმოებდა მოლაპარაკებას ხელისუფლების წარმომადგენლებთან.

5 ნოემბერს მთავრობის სასახლის წინ მიმდინარე გაერთიანებული აქცია შეწყდა მას შემდეგ, რაც ხელისუფლებამ თანხმობა განაცხადა საერთაშორისო მისიების ჩამოსვლასა და რეჟერენდუმის ჩატარებაზე, რომელზეც უნდა გაირკვეს, სურს თუ არა საქართველოს მოსახლეობას საქართველოს დამოუკიდებლობის საკითხის დაყენება საერთაშორისო სამართლის ღონეზე.

აქციის შეწყვეტის შემდეგ წვევაძღვლებმა კვლავ სპორტის სასახლის წინ გადანიაცვლეს, ხოლო აფხაზეთის ქართველობის წარმომადგენლებმა, რომელთა მოთხოვნები გაერთიანებული აქციის მიმდინარეობისას თითქმის არ დაკმაყოფილებულა, ისევ სამხატვრო გალერეის წინ განაგრძეს მჯღმარე გაფიცვა.

ამის შემდეგ აფხაზეთის ქართველობის აქციას შეუერთდა ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება, რომლის გამგეობისა და დარბაზის წევრები ინტელიგენციის ზოგიერთ წარმომადგენელთან ერთად 6 ნოემბერს სამჯერ შეხვდნენ საქართველოს კპ ცკ-ის პირველ მდივანს აფხაზეთის ქართველობის სამართლიანი და რეალური მოთხოვნების უსწრაფესი დაკმაყოფილების მიზნით.

მოლაპარაკების შედეგად გამოიკვეთა მთავრობის პოზიცია, კერძოდ ის, რომ მთავრობა აფხაზეთის ქართველობის მოთხოვნებს სამართლიანად მიიჩნევს, მაგრამ რიგი საკითხების გადაწყვეტა მოითხოვს დროსა და ტექნიკური მხარის გათვალისწინებას; მთავრობა თანახმაა, აფხაზეთის ქართვე-

მ ნოემბერს, მთავრობის სასახლის წინ გამართულ მიტინგზე ბ-ნმა ზ. გამსახურდიამ განაცხადა: "...მთა (ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების წევრებს, რედ.) აქვე სეპარატული მოლაპარაკება, საიღუმლო მოლაპარაკება მსურს ტერორისტულ ანტიქართულ ორგანიზაციასთან "ადამონ ნიხასთან", რომელსაც ჩვენგან დამოუკიდებლად წარუღებდა ზურაბ ჭავჭავაძე იქ. ამჟამად განაგრძობენ ისინი რალაც სეპარატულ მოლაპარაკებას, პირდებიან, რომ ეს არის ოსური მიწა, რომ თქვენ უნდა შექმნათ რესპუბლიკა და ასე შემდეგ".

ამ უპასუხისმგებლო, ცილისმწამებლურ განცხადებასთან დაკავშირებით უნდა განვაცხადოთ შემდეგი: ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება მართლაც აწარმოებდა მოლაპარაკებას "ადამონ ნიხასთან", მაგრამ ეს მოლაპარაკება არ იყო არც "ფარული" და არც "საიღუმლო". მის შესახებ კარგად უწყის ყველამ, ვინც ჩვენს ბრიფინგებს ესწრებოდა ვაკის პარკში ხუთშაბათობით. ეს მოლაპარაკება მიზნად ისახავდა ისტორიულ შიდა ქართლში მშვიდობის დამკვიდრებას და იმ ოსი პროვოკატორების გონზე მოყვანას, რომელთა უკან აფხაზი და რუსი ინსპირატორები დგანან. მოლაპარაკება, რომელიც რამდენჯერმე შედგა, მიმდინარეობდა მეტად დამაბულ ვითარებაში და აღბათ დადებითი შედეგებიც მოჰყვებოდა (ერთ კრიზისულ სიტუაციაში მოჰყვა კიდეც, როცა საერთო მიმართვა გამოქვეყნდა), მაგრამ საქმე გააყოლა აკად. ა. სახაროვის ცნობილმა ინტერვიუმ ჟურნალ "ოგონიკოში", რომელიც საქართველო "მცირე იმპერიადა" გამოცხადებული (რამაც იმელები გაუცხოველა "ადამონ ნიხასის" ზოგიერთ მერყევ წარმომადგენელს), აგრეთვე თბილისსა და რიგ რაიონებში ჩატარებულ მიტინგებზე ზოგიერთმა დაუოკრებელმა განცხადებამ... ყოველივე ამის შემდეგ "ადამონ ნიხასთან" მოლაპარაკება ჩიხში შევიდა და შეწყდა კიდეც.

ყოველ მოლაპარაკებაზე საკითხი დაყენებული იყო სრულიად კატეგორიულად და გარკვევით, რომ ე.წ. "სამხრეთ ოსეთის აო" არის ძირძველი ქართული მიწა და თუ "ადამონ ნიხასის" ხელმძღვანელებს პოლიტიკური რეალიზმის გრძნობა გააჩნიათ, მათ არავითარი იმედი არ უნდა ჰქონდეთ პოლიტიკური ავტონომიის; რომ მათ უნდა გაიხედონ ხვალისაკენ, როდესაც საქართველო უკვე დამოუკიდებელი იქნება და ის ოსები, რომელთაც ქართულ მიწაზე უსაფუძვლო პრეტენზიები აქვთ, ქართველების წინაშე აღმოჩნდებიან რუსი მხარვედების გარეშე; რომ დამოუკიდებელ, დემოკრატიულ საქართველოში მათ ექნებათ ჭარბ კულტურული ავტონომია და ა. შ.

საერთოდ, ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების პოზიცია ამ პრობლემასთან დაკავშირებით სრულიად ნათელია და გარკვევით არის გადმოცემული ზურაბ ჭავჭავაძის ინტერვიუში, რომელიც ა. წ. 26 სექტემბერს გამოქვეყნდა გაზეთში "მოლოდიო გრუზი". მოგვყავს ინტერვიუს ამ ადგილის ქართული თარგმანი:

"ოსების გადმოსახლება საქართველოში მრავალი საუკუნის მანძილზე მიმდინარეობდა, მაგრამ ამას არასოდეს მიუღია ოსების მიერ საქართველოს მიწების დაპყრობის ხასიათი. რატომ ვუსვამ ხაზს ამას? იმიტომ, რომ არა კმარა მარტო იმის თქმა, რომ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოქქის ტერიტორია ძირძველი ქართული მიწაა, - აქ ხომ ოდითგანვე ცხოვრობდა და დღესაც ცხოვრობს მკვიდრი ქართველი მოსახლეობა... არსებობს თუ არა რაიმე ობიექტური საფუძველი იმის სამტყიცებლად, რომ საქართველოს ეს ნაწილი ადარაა საქართველო და ის ოსეთად გადაიქცა? მსოფლიო ისტორიამ არაერთი შემთხვევა იცის, რომ ამა თუ იმ მკვიდრმა მოსახლეობამ დაკარგა უფლება საკუთარ მიწაზე, მაგრამ ეს ყოველთვის ხდებოდა მხოლოდ მათი დაპყრობის შედეგად. როგორაა საქმე ჩვენს შემთხვევაში? როგორც უკვე აღვნიშნე, სხვადასხვა ძნელბეღობის გამო თავისი სამშობლოდან გამოქცეული ოსები საქლებდნენ მთიან ადგილებში ქართულ ხელოსნულად ნებარდვით. მაგრამ მთელი ისტორიის განმავლობაში, თვით 1922 წლის 20 აპრილამდე, კავკასიონის სამხრეთით არ არსებობდა თუნდაც უმნიშვნელო ოსური სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნი, ჩასახვის სტადიაშიც კი. ამიტომ არ არსებობს და არც შეიძლება არსებობდეს ოსური სახელმწიფო, რეგულარული, საქართველოს ტერიტორიაზე. (ხაზი ჩვენია. რედ.). რაც შეეხება იმ ოსებს, რომლებიც ისტორიული კატაკლიზმების შედეგად აღმოჩნდნენ საქართველოს ტერიტორიაზე და აქ მთორე სამშობლო პოვეს, ჩვენ იმის მომხრენი ვართ, რომ მათ ჰქონდეთ ჭარბ კულტურული ავტონომია, რათა სრულყოფილად განავითარონ თავიანთი ოსური ენა, მეცნიერება, კულტურა, ტრადიციები და ეროვნული თვითშეგნება. ეს ჩვენ მიგვაჩნია ამ საკითხის ერთადერთ სწორ გადაწყვეტად".

ფაქტობთ, მკითხველისათვის სრულიად ნათელია ბ-ნ გამსახურდიას განცხადების მთელი სიყალბე, რომ თითქოს ჩვენ ოსებს ქართულ მიწებს და რესპუბლიკას ვთავაზობდეთ.

ახლა კვლავ მოვუსმინოთ ბ-ნ გამსახურდიას, რა ცილს გვწამებს მესხების საკითხში:

მოვითხოვთ დამნაშავეთა დასჯას

ქ. ქარელში შინამოსვლელთა სკვერთან 27 ოქტომბერს დაიწყო წვევაშედეგად მჯღომარე გაიცვა. ისინი მოითხოვენ სამხედრო სამსახურის საქართველოში მოხდას. აქვე 31 ოქტომბერს მოეწყო ხალხმრავალი მიტინგი. იგი გახსნა ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების წევრმა დათო ჭაბუკაშვილმა. მან შეკრებილ ინჟინრმაიცია მიწაწოდა გაყოფულთა შესახებ და აუწყა მათ, რომ დღეს რესპუბლიკის საარგულეს გარეთ დიდ ჩავგვრას განიცდიან მარადღებულ სამხედრო სამსახურში მყოფი ქართველი ანაღაზრდები, რაც ხშირად მკვლელობით ან თვითმკვლელობით მთავრდება. მან მოუწოდა წვევაშედეგად მშობლებს, ნუ ჩააგდებენ საფრთხეში თავიანთი შვილების სიცოცხლეს. უნდა აღინიშნოს, რომ ამავად აღვიღებ, თხზი თვის წინ, გაიმართა ხალხმრავალი მიტინგი. მიტინგზე მოყვანილ იქნა სამხედრო სამსახურში უკანონო გაწვევის ფაქტები, რასაც ხელს უწყობს ადგილობრივი სამხედრო კომისარიატი. კერძოდ, ქარელელი ახალგაზრდა ოღებ ზეინკლიშვილი, რომელიც თავის ტვინის მძიმე ოპერაცია გადაიტანა, ჯანმრთელად ცნეს და სამხედრო სამსახურში გაიწვიეს, რის შემდეგ ექვს თვეში გარდაიცვალა თავის ტვინის სიმსივნის დიაგნოზით.

რაიონის სამხედრო კომისარს ავთანდილ აგლაძეს ოღებ ზეინკლიშვილის დედამ სამხედრო სამსახურთან ცნობა ოპერაციის შესახებ რესპუბლიკური საავადმყოფოდან, მაგრამ კომისარმა იგი სამივეჯერ გადაიმაღა, რამაც ასე საბედისწერო შედეგი გამოიწვია. ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების ქარელის ფილიალმა მკაცრად მოითხოვა დამნაშავეთა დასჯა, მაგრამ უშედეგოდ. დამნაშავენი დღემდე დაუსჯელად დაპარპაშობენ. 26 ივნისს ჩვენ, ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების წევრებმა მოვითხოვეთ სისხლის სამართლის საქმის აღძვრა, პასუხი კი დღემდე არ მიგვიღია. 31 ოქტომბერს მიტინგზე ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების წევრებმა დათო ჭაბუკაშვილმა და ზურაბ ბაწყანაშვილმა ამასთან დაკავშირებით მკაცრად მოითხოვეს პასუხი რაიონის ხელმძღვანელებს, მაგრამ მათ თავი აარიდეს კონკრეტული პასუხის გაცემას, როგორც შემოწმების შედეგად გაირკვა, ეს საქმე ორ თვეზე მეტი ხნის

"...ჩხეიძე კი არა, ეს მთელი საზოგადოება, მთელი ხალხია გაერთიანებული, ამ მოლაპარაკებაზე დამდგარი, რომლებიც იბრძვის თურქების საქართველოში ჩამოსახლებისათვის. მათ მთელი ნახევარი მილიონი თურქი აქ უნდა ჩამოსახლონ. წინააღმდეგ შემთხვევაში ისინი ძალით შემოიჭრებიანო. ეს იგივეა, ვინმეს რომ ექადაგანა, რომ შაპ-აბასის მხედრობა ნებით შემოვიყვანოთ, სანამ ისინი ძალით არ შემოიჭრებიანო. ზუსტად იგივეა".

თავი რომ დავანებოთ იმას, რომ ამ "შაპ-აბასის მხედრობის" ჩამოსახლება თვით ბ-ნ გამსახურდიას უნდოდა ა. წ. 18 ივნისამდე (იხ. გაზ. "თბილისი", 7, ივნისი, 1989 წ. აგრეთვე გაზ. "ივერია", №10, 3 ივლისი, 1989 წ.), მან მშვენივრად იცის, ვისი ჩამოსახლების მომხრენი ვართ ჩვენ, ხალხს კი სრულიად საწინააღმდეგოს ეუბნება. მკითხველს გავახსენებთ, რომ ჩვენი პოზიცია მესხების შესახებ სრულიად ნათელია გვაქვს საჯაროდ გაცხადებული და გამოქვეყნებული ჩვენი განცხადებები "ივერიის" მე-9, მე-10, მე-12 და მე-13 ნომრებში, აგრეთვე ზურაბ ჭავჭავაძის ზემოთხსენებულ ინტერვიუში. მოვიყვანოთ ერთ ადგილს, რომელიც "ივერიის" მე-10 ნომერში მოზრდილი შრიფტითაც კი დავბეჭდეთ, თანაც სადა და მარტივად ენით (ლამის "ღედა ენის" სტილით!):

"1944 წელს საქართველოდან გაასახლეს ქართველებიც (მესხები) და არაქართველებიც (თურქები, ქურთები და სხვ.). გასახლდნენ ქართველთა მნიშვნელოვანი ნაწილი საუბელურად გადაგვარდა, ქართველობა დაკარგა და თურქობა დაიწყო. მაგრამ გასახლდულთა შორის არიან ქართველები, რომელთაც შეინარჩუნეს თავიანთი ქართველობა და სამშობლოს სიყვარული. სწორედ, აი, ამ ნაწილის სამშობლოში დაბრუნება გვსურს ჩვენ, თანაც ეს დაბრუნება უნდა მოხდეს არა ერთბაშად, არამედ თანდათანობით, საქართველოში არსებული მძიმე ვითარების გათვალისწინებით. ჩვენი აზრით, სამშობლოში დაბრუნებული ქართველები უნდა განსახლდნენ იმ ქართულ სოფლებში (სამცხე-ჯავახეთის გარდა), სადაც არსებობს საამისო პირობები და სადაც ეს არ გამოიწვევს ადგილობრივი მოსახლეობის წინააღმდეგობას".

მიუხედავად ასეთი სრულიად ნათელი განცხადებისა, ბ-ნი გამსახურდია მაინც გაიძახის, რომ ჩვენ "თურქების" ჩამოყვანა გვინდა!

ნებისმიერი მკითხველისათვის ცხადი უნდა იყოს, რომ ბ-ნი გამსახურდია ორივე ზემოთმოყვანილ შემთხვევაში სწორედ იმის საწინააღმდეგოს გვაბრძობს, რა პოზიციაზედაც ჩვენ ვდგავართ. რა თქმა უნდა, ფაქტების ასეთი უღვთო გაყალბება ემსახურება არა მტკიცებელი ეროვნული პრობლემების გადაწყვეტას ობიექტური, საქმიანი მსჯელობის გზით, არამედ ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების დისკრედიტაციის ულის მიზანს. მაგრამ, უნდა შევახსენოთ ბ-ნ გამსახურდიას, რომ რაც უფრო ადვილია მიტინგზე შეკრებილი აგზნებული ხალხის შეცლომაში შეყვანა, მით უფრო ძნელია ისტორიისა და პირუფენელი მომავლის მოტყუება!

ჩვენ არაფერს ვამბობთ ამავე მიტინგზე ბ-ნ გამსახურდიას მხრიდან ჩვენი მისამართით მრავალი შეურაცხყოფელი გამოთქმის შესახებ. იმის განსჯაც მკითხველისათვის მიგვიჩნდება, რა ზნეობრივი კატეგორიებით შეიძლება შეჟასდეს ავტოკატასტროფის შედეგად სიკვდილ-სიცოცხლის მიჯნაზე მყოფ ადამიანზე, ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების გამგეობის წევრ ზურაბ ჭავჭავაძეზე თავდასხმა! მით უფრო - ულისი ცილისწამება!..

შესაძლოა, ბ-ნმა გამსახურდიამ ჩვენს ამ განცხადებას იმიტომ უპასუხოს, რომ თავისი გამოსვლის დამადასტურებელი წერილობითი საბუთი მოგვახმოვრს და რახან ვერ წარვუღებთ, ცილისწამებაში აქვე დავგდოს ბრალი.

ვითვალისწინებთ რა ამას, ჩვენ წინააღმდეგს ვამღებთ ბ-ნ გამსახურდიას, მიტინგებით ნუკი გვეპუქრება ზემოთხსენებულ მიტინგზე ასე განაცხადა: "თუ არ მოისვენებენ, ჩვენ მოვწყობთ მათ საყოველთაო სახალხო მიტინგს და ამ მიტინგზე გავარჩევთ მათ მოღვაწეობას უფრო დეტალურად".), არამედ გამოაქვეყნოს თავისი ის შეხედულებანი ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების საქმიანობის შესახებ, რაც ზემოთხსენებულ მიტინგზე წარმოადგინა. ბ-ნი გამსახურდია მეცნიერი კაცი ბრძანდება და პირველწყაროს დამოწმების მნიშვნელობა არ ესწავლება, ამიტომ კეთილ ინების და დამოწმის ჩვენი გამოცემები, აგრეთვე გაზ. "ქართულ ფილმსა" და "მოლოდიო გრუზი"-ში გამოქვეყნებული ინტერვიუები თამარ ჩხეიძესთან და ზურაბ ჭავჭავაძესთან, და მითითოს მკითხველს, სად გვიწერია ჩვენ, რომ თურქების ჩამოსახლება გვინდა, ან ოსებს რესპუბლიკასა და ქართულ მიწებს ვპირდებით. და, საერთოდ, ამიერიდან ჩვენს წინააღმდეგ წამოყენებული ყოველი ბრალდება წერილობით დააოიქსიროს და კონკრეტული საბუთით დაამოწმოს.

რედაქციის მინაწერი: ზემოთხსენებული ბრალდებები ბ-ნმა გამსახურდიამ კვლავ გაიმეორა 12 ნოემბერს კინოს სახლთან ჩატარებულ მიტინგზე.

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების გამგეობა

წინ გადაუციოთ თბილისის სამხედრო პროკურატურისათვის, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ იგი არაა რეგისტრირებული პროკურატურაში... ქარელის ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების ფილიალი

ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება ამასთანავე კატეგორიულად გმობს ნეობოლშევიკურ თავდასხმებს მწერალ ნაირა გელაშვილსა და გაზ. "ქართულ ფილმზე"!

ლვოვი. 27 ოქტომბერს ქ. ლვოვის ზოგიერთი საწარმო მთლიანად, ზოგიც ნაწილობრივ გაიფიცა იმის საპასუხოდ, რომ მწერლებმა 1 ოქტომბერს მშვიდობიანი დემონსტრაციის დარბევის ჯარებობადა ობიექტური გამოიქცა.

რედაქტორის მაგიერ: კახაბერ კახაძე
სარედაქციო კოლეგია: ანზორ აბუხანდაძე, გუბა აფაქიძე, იოსებ ბანძელაძე, თამარ ჩხეიძე, ზურაბ ჭავჭავაძე
საზოგადოების დროებითი მისამართი: ლუნაჩარსკის 2, III სართ. ტ. 93-39-32